

Uddannelsesprogram

---

*Introduktionsuddannelse i Kirurgi
Mave- og Tarmkirurgi, Aarhus Universitetshospital
2015 Målbeskrivelsen*

Godkendt den 14.12.2018 af Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse

Indledning

Formålet med uddannelsesprogrammet er at beskrive, hvordan og hvornår målene, som er beskrevet i målbeskrivelsen for kirurgi, opnås i det daglige arbejde på Mave- og Tarmkirurgi. Desuden beskriver uddannelsesprogrammet, hvordan kompetencevurderingen af opnåede mål vil foregå i det daglige arbejde. Programmet er opdelt svarende til den afdeling, som indgår i uddannelsesforløbet, og følger tidsmæssigt opbygningen af uddannelsen. Det er beskrevet, hvilke kompetencer der forventes opnået på de enkelte ansættelsessteder, ligesom det er skitseret, i hvilken rækkefølge de enkelte mål mest hensigtsmæssigt opnås.

Uddannelsesprogrammet beskriver således idealforløbet for netop denne uddannelsesstilling. Samtidig udgør uddannelsesprogrammet en slags kontrakt mellem uddannelseslægen og de afdelinger, som indgår i uddannelsesforløbet, idet såvel uddannelseslægen som afdelingen kan stille krav til hinanden, svarende til uddannelsesprogrammet.

Uddannelsens varighed og indhold er beskrevet i målbeskrivelsen ([LINK](#))

Forkortelser

KV: Kompetencevurdering

RMUK: Region Midtjyllands Uddannelses- og kursusadministration

UKO: Uddannelseskoordinerende overlæge

UAO: Uddannelsesansvarlig overlæge

PKL: Postgraduat Klinisk Lektor

UKYL: Uddannelseskoordinerende yngre læge

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
Forkortelser	2
Indholdsfortegnelse	3
Ansættelsessted / Uddannelsens opbygning	5
1. Ansættelsen	6
1.1 Præsentation af afdelingen	6
1.1.1 Introduktion til afdelingen	6
1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen	6
1.1.3 Uddannelsesvejledning	6
1.1.4 Arbejdsopgaver og -tilrettelæggelse	7
1.2 Uddannelsesplanlægning	7
1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner	7
Eksempler på væsentlige arbejdsfunktioner:	7
Ambulatoriefunktionen	7
Stuegangsfunktionen	7
Operationsgangen//dagkirurgien/akutafdelingen/endoskopier	8
Tværfaglig konference	8
Vagtfunktion	8
1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse	8
1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse	14
1.4.1 Undervisning	15
1.4.2 Kursusdeltagelse	15
1.5 Fokuserede ophold	15
1.6 Forskning og udvikling	16
1.7 Anbefalet litteratur	16
2. Evaluering af den lægelige videreuddannelse	17
2.1 Inspektorrappporter	17
2.2 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg	17
3. Nyttige kontakter	18
4. Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse	19
4.1 Generelt om uddannelsesvejledning/samtaler	21

4.2 Generelt om godkendelse af kompetencer 21

4.3 Hvis uddannelsesforløbet ikke lever op til uddannelsesprogrammet 21

Ansættelsessted / Uddannelsens opbygning

1. Ansættelse
Mave- og Tarmkirurgi, Aarhus Universitetshospital
12 mdr.

1. Ansættelsen

Mave- og Tarmkirurgi, Aarhus Universitetshospital, 12 mdr.

1.1 Præsentation af afdelingen

Mave- og Tarmkirurgi (MTK), AUH består af øvre og nedre sektion, som begge varetager hovedfunktion, regionsfunktion og højt specialiseret funktion inden for specialet. Introduktionslægen vil under hele forløbet af sin introstilling være tilknyttet afdelingen inkl. deltage i modtagelse og behandling af kirurgiske patienter i Akutafdelingen. Der vil være et fokuseret ophold på 2 uger på Kirurgisk afdeling, Regionshospitalet Horsens mhp. oplæring i herniekirurgi. Informationer om afdelingens behandlingstilbud, patient flow, normering og opbygning fremgår af afdelingens hjemmeside: <http://www.auh.dk/om-auh/afdelinger/maveogtarmkirurgi/>

Afdelingens særlige ekspertiseområde er avanceret bækkenkirurgi for cancerlidelser, resektion af intraabdominale og retroperitoneale tumores, peroperativ kemoterapi for intraabdominalt dissemineret cancerlidelse (HIPEC), avanceret behandling af anal lidelser og analfysiologisk udredning, cancersygdomme i esophagus, ventrikel, duodenum, lever, galdeveje og pancreas.

Herudover behandles i afdelingen rectumcancer, inflammatoriske tarmlidelser (Mb Crohn, Colitis Ulcerosa), anal fistler, hæmorider, endoskopisk og mikrokirurgisk fjernelse af polypper i colon og rectum samt endoskopisk kontrol af Hereditær non-polypose kolorektal cancer (HNPCC), Familiær Adenomatøs Polypose (FAP) patienter og andre polypose syndromer, vanskelige choledochussten, galdevejsstriktur, iatrogen galdegangslæsion, kronisk pankreatit, paraesophageale hernier, esophagus motilitet, herunder gastroesophageal reflukssygdom, endokrine tumores i binyrer og abdomen samt mamma cancer (ledelsesmæssigt er mammakirurgien dog slået sammen med plastikkirurgien).

I de akutte funktioner foretages appendektomier, laparoskopier, ileusoperationer, operationer for perforerede hulorganger samt en del akutte endoskopier.

Afdelingen har et formaliseret samarbejde med Kirurgisk afdeling, Regionshospitalet Randers, således at patienter med rectumcancer opereres i Aarhus og patienter med coloncancer i Randers.

1.1.1 Introduktion til afdelingen

Der er udarbejdet særskilt introduktionsprogram, som du følger de første 2 dage. Introduktionsprogrammet bliver tilsendt sammen med øvrige materiale fra afdelingen, heriblandt navnet på din hovedvejleder. Under introduktionen møder du afdelingsledelsen samt har en samtale med den uddannelsesansvarlige overlæge. Der er desuden en dag med central introduktion til AUH.

De første 14 dage går du vagtfri, men vil i perioden have følgevagt, hvor du introduceres til vagtarbejdet af en kollega. Du vil have vagtkalderen i dagtiden, men du bistås af og kan kalde en kollega.

1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen

I afsnittet "Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse" (afsnit 4) er de forskellige aktører i den lægelige videreuddannelse beskrevet.

1.1.3 Uddannelsesvejledning

Introduktionssamtale afholdes så vidt muligt inden for de første 2-3 uger, dog senest 4 uger efter ansættelses påbegyndelse. Hovedvejleder vil tage initiativ til introduktionssamtalen.

Vejledersamtalerne kan med fordel lægges onsdag morgen mellem 0800-0900. Under samtalen klarlægges uddannelseslægens forudsætninger og uddannelsesmål. Uddannelsesprogrammet forventes læst inden introsamtalen, hvor programmet præsenteres og tvivlsspørgsmål kan afklares. Der lægges en individuel

uddannelsesplan med udgangspunkt i og reference til stillingens uddannelsesprogram. Justerings samtale afholdes efter 2 mdr. for at sikre, man er kommet godt i gang og igen efter 6 mdr. Yderligere justerings samtaler afholdes ved behov på initiativ af uddannelseslægens hovedvejleder eller UAO. UAO deltager i justerings samtaler ved behov og altid ved supplerende justerings samtaler. Afsluttende samtale afholdes inden for den sidste måned inden stillingens fratrædelse. Uddannelseslægen opfordres til at evaluere afdelingen ved udfyldelse af elvauer.dk. Såfremt uddannelseselementet godkendes, underskrives logbog og attestation for tidsmæssigt gennemført uddannelseselement af UAO. Planlægning og dokumentation af afholdte samtaler samt godkendelse af individuelle uddannelsesplaner foregår via RMUK (Region Midtjyllands Uddannelses- og kursusadministration). Du vil ved ansættelsen blive introduceret til systemet.

Som skabelon for vejledningssamtalerne foreligger på afdelingen: "Vejledning for vejledere og vejledte", som også bliver sendt med i introduktionsmaterialet forinden ansættelsens start.

1.1.4 Arbejdsopgaver og -tilrettelæggelse

Uddannelseslægen vil i løbet af de 12 mdr. på afdelingen være tilknyttet forskellige teams i afdelingen. Første måned er i øvre team, hvor uddannelseslægen bliver fortrolig med huset og vagtfunktionen. Dernæst fordeles månederne mellem de øvrige teams, hvor forskellige kompetencer opnås (se skema s. 10).

Vagtholdet består af 3 lag: Mellemvagt (MV), bagvagt (BV) og overlægevagten. Du vil som introduktionslæge indgå i mellemvagten sammen med HU-lægerne. Mellemvagten har delt vagt, dagtid 0745-1530 og aften-nat 1500-0830 med tilstedeværelsesvagt. Bagvagten er speciallæge i delt tilstedeværelsesvagt og møder på samme tidspunkt måde som MV. Overlægevagten dækkes af overlæger med tilstedeværelse på hverdage til kl. 1845 og i weekender fra 0830-1500 fulgt af tilkald fra hjemmet. Der er altid 2 MV og 1 BV tilstede. Der er altid 2 overlægevagter enten tilstede eller på tilkald – en fra henholdsvis øvre og nedre sektion.

1.2 Uddannelsesplanlægning

Alle afdelingens læger fungerer som daglige kliniske vejledere og deltager i praktisk vejledning, supervision og kompetencevurdering. Alle kliniske situationer, hvor uddannelseslæger arbejder under supervision, er kliniske læringssituationer. Det drejer sig om superviserende operatører ved operationer, superviserende endoskopører, erfarne kolleger i forbindelse med stuegang og ambulatoriefunktioner m.v. Feedback systematiseres ved brug af de obligatoriske kompetencevurderingsmetoder, hvor det er muligt. Det er kun læger, der er mindst et trin højere i uddannelsesniveau, der kan gennemføre kompetencevurdering.

1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner

Eksempler på væsentlige arbejdsfunktioner:

Ambulatoriefunktionen

Praktisk vejledning og supervision i ambulatorium foregår sideløbende med kompetencevurdering. Uddannelseslægen introduceres til ambulatoriet af en mere erfaren kollega og ambulatoriepersonalet. Der er etableret parallelambulatorier hver onsdag, hvor uddannelseslægen sammen med en mere erfaren læge har parallelle spor, hvor der er indlagt 3 patienttider til supervision og kompetencevurdering (Mini-cex) ved speciallæge. Derefter har uddannelseslægen eget ambulatorium parallelt med speciallægen og dermed mulighed for at søge hjælp. Uddannelseslægen forventes også at agere supervisor for mindre erfarne kolleger efter 6 mdr.

Stuegangsfunktionen

Der er afsat tid til gennemgang af patienterne på stuegangen ved forstuegang/tavlemøde – her deltager altid de speciallæger, der er tilknyttet teamet. Her fordeles patienterne mellem de stuegangsgående læger efter kompetence og efter, hvilke patientkategorier den enkelte uddannelseslæge har særligt fokus på jvf den individuelle uddannelsesplan. Uddannelseslægen vil således løbende blive oplært i stuegangsfunktionen

gennem samarbejde med speciallæge. Du vil få tildelt patientforløb, hvor du selv skal gå stuegang og tage de relevante beslutninger, men fortsat under tæt supervision. Som introduktionslæge skal du selv sørge for at få udfyldt kompetenceskemaerne (Mini-cex) når du har fået superviseret stuegang.

Kompetencevurderingen foretages af en speciallæge, som deltager i stuegangen. Der er formaliseret superviseret stuegang x 1 ugentligt, og dette fordeles jævnt for alle uddannelseslæger.

Operationsgangen//dagkirurgien/akutafdelingen/endoskopier

Oplæring og kompetencevurdering på operationsgangen sker ved, at uddannelseslægen opererer sammen med en mere erfaren kollega. I starten udføres indgrebet af den erfarne kollega med forklaring/instruktion til uddannelseslægen. Uddannelseslægen vil blive oplært i Appendektomi (typisk vagtarbejde), laparoskopisk cholecystektomi (elektiv i Dagkirurgi) og deltager i de akutte operationer, der er i vagten; og her vil uddannelseslægen afhængig af kompetencer få mulighed for at operere under supervision.

Kompetencevurderingerne (REZNIK) tilstræbes udfyldt efter hver operation.

Oplæring i endoskopier sker ligeledes superviseret af en mere erfaren kollega (helst forudgået af MIUC skopi kurset og en eftermiddag, hvor uddannelseslægen træner på skopi-simulatoren på MidtSim).

Gastroskopioplæring sker først i ansættelsen, så uddannelseslægen ender med selvstændigt at kunne varetage en stue med ikke-avancerede gastroskoper. Der vil være rig mulighed for at gastroskopere i vagten og på sigt få lov til at lave de mere avancerede skopier under supervision. Sigmoideoskopier læres under opholdet i Nedre team. Endoskopierne kompetencevurderes med DOPF.

Tværfaglig konference

Der er i afdelingen flere tværfaglige konferencer, hvor det tilstræbes, at introduktionslægen deltager aktivt med bla. oplæg. Det drejer sig om den multidisciplinære cancerkonference for rectumcancer (MDT nedre) x 2 ugentligt, inflammatorisk tarmsygdom (IBD) x 2 månedligt sammen med de medicinske gastroenterologer, lever-tumor konference x 2 ugentligt samt eosophagus-ventrikel-konference. Desuden er der hver anden måned en fælleskonference mellem proktologer/analfysiologer og urogynækologerne.

Vagtfunktion

Du vil som vagthavende være i tæt kontakt/dialog med de øvrige læger i afdelingens vagthold og således modtage supervision og hjælp i dit arbejde. Der gives i vagterne direkte feedback og kompetencevurdering fra primært dine seniorer kolleger (de kliniske vejledere). Du skal selv sørge for at medbringe Reznik og Mini-cex skemaer til feedback og kompetencevurdering.

Der vil desuden være et tæt samarbejde med Akutafdelingens læger, da uafklarede, akutte abdominalkirurgiske patienter modtages via Akutafdelingen. Der er dagligt fra 0730-2200 en KBU-læge fra Akutafdelingen, der modtager og skriver journal på de akutte kirurgiske patienter. Du vil som mellemvagt primært være ansvarlig for vurdering af de akutte indlagte patienter i Akutafdelingen (Akut 1, Plan 3) i tæt samarbejde med teamets øvrige læger. Du deltager i de akutte operationer og stuegangen i akutteamets sengeafdeling. I vagten kl. 2200-0730 er det MV, der indlægger de akutte kirurgiske patienter, der kommer direkte på Plan 3 under supervision af dels Akutmedicinere og dels kirurgisk bagvagt. Der vil endvidere i vagten være et tæt samarbejde med andre specialer, hvor MV går tilsyn på andre afdelinger – dog ikke børneafdelingen.

1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Nedenfor er med to tabeller skitseret det ideelle forløb for tilegnelse af de kompetencer, der skal opnås i dette element af uddannelsesforløbet, og hvilke arbejdsfunktioner, der er grundlaget for læringen. En

komplet oversigt over kompetencer, der skal opnås i hele speciallægeuddannelsen, findes i målbeskrivelsen. Numrene i tabellen henviser til kompetencenumrene i målbeskrivelsen.

<https://www.sst.dk/da/uddannelse/speciallaeger/maalbeskrivelser/~media/E887147BCEDF442AA8BF068D3F54CCB6.ashx>

Tabellerne nedenfor giver et overblik.

Introduktionslægens opnåelse af kompetencer i de respektive teams understøttes med kompetencekort lavet til de forskellige teams.

Disse kort har to vigtige funktioner:

- Nem og hurtig oversigt for uddannelseslægen over kompetencer, der skal opnås i forbindelse med opholdet på det respektive team.
- Godkendelse af kompetencekortene fra de respektive teams, og dermed også en tilkendegivelse fra de forskellige teams om at give uddannelseslægen de givne kompetencer.

Tabel 1 giver et hurtigt overblik over kompetencerne, der skal opnås i de forskellige teams, samt tilknytningen til teams over de 12 måneder. Desuden ses, at introduktionslægerne ansættes forskudt på året, og dermed kan rokeringen i teams foregå uden for meget overlap.

Tabel 2 giver et mere detaljeret overblik over arbejdsfunktioner, kompetencekort og EPA 'er

Tabel 1: Det ideelle uddannelsesforløb for introduktionslæger – en oversigt for de 12 mdr. inkl. plan for kompetenceopnåelse.

Mdr.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Intro 1: 1. april	<p>ØVRE: Ingen vagt de første 2 uger: Primært vagt i dagtid de efterfølgende 2 uger.</p> <p>Oplæring i gastrokopier: (20,21,22,23,24,25,26,27,28)</p> <p>Kompetencevurderes m. DOPF</p> <p>Gastroskopi-kørekort</p> <p>Følg vagt MV dagtid</p> <p>MIUC-kurser hurtigst muligt: 1 x gastroskopikursus 2 x laparoskopikurser (2 + 3 dage)</p>	<p>AKUT TEAM: 10 lap. cholecystektomier: (29,30,31,32,33,34,35,36,37) Kompetencevurderes m. Reznik</p> <p>Galdeambulatoriet: (38,39,40,41,42,43,44) kompetencevurderes m. min. 3 MiniCex</p> <p>Stuegang: (9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19) kompetencevurderes m. min. 5 Mini-cex</p>	<p>NEDRE: 20 sigmoideoskopier: (20,21,22,23,24,25,26,27,28) Kompetencevurderes m. DOPF</p> <p>MV ambulatoriet: Kompetencevurderes m. min. 3 MiniCex</p> <p>Stuegang: (9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19) kompetencevurderes m. min. 5 MiniCex</p> <p>Elektive operationer: Kompetencevurderes m. Reznik (inkl. del-operationer)</p>	<p>ØVRE: 20 gastrokopier: (20,21,22,23,24,25,26,27,28) (inkl. 1 mdr. oplæring) Kompetencevurderes m. DOPF</p> <p>Stuegang: (9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19) kompetencevurderes m. min. 5 Mini-cex</p> <p>Elektive operationer: Kompetencevurderes m. Reznik Reznik (inkl. del-operationer)</p>								
Intro 2: 1. juni												
Intro 3: 1. aug.												
Intro 4: 1. okt.												
(Intro 5: 1. jan.)												
		<p>VAGT-funktion</p> <p>10 x diagnostiske laparoskopier: (1,2,3,4,5,6,7,8E) Kompetencevurderes v. Reznik som feed-back redskab (mdr. 2-3 novice, 4-6 godt på vej, 7-12 mestre)</p> <p>10 x lap appendektomier: Kompetencevurderes v. Reznik som feed-back redskab (1,2,3,4,5,6,7)</p> <p>Akutte operationer ex. perforeret hulorgan (2,8), ileus (2,8), cholecystit (1,2,3,4,5,6,7), perianale abscesser (1,3,4,5,6,7) hvor I-lægen deltager og evt. laver del-operationer: Kompetencevurderes v. Reznik som feed-back redskab</p> <p>Akutte endoskopier ex. blødende ulcus (2,8) hvor I-lægen deltager og evt. laver del af skopien: Kompetencevurderes m. Reznik som feed-back redskab</p> <p>HORSENS, fokuseret ophold 2 x 1 uge: 10 x hernieoperationer: (29,30,31,32,33,34,35,36,37) Kompetencevurderes m. Reznik som feed-back redskab (skal være godt på vej under det 2 uger lange ophold) Hernieambulatoriet: (38,39,40,41,42,43,44) Kompetencevurderes m. min. 3 Mini-cex (skal være godt på vej under det 2 uger lange ophold)</p>										
		<p>Deltage i laparoskopisk MTK grisekursus: 1 dag 360 graders evaluering Akademiker/underviser: (45) Undervisning, forskningsaktivitet, præsentation af materiale enten skriftligt eller mundtligt,</p>										

Tabel 2:

	Måned												Kompetencevurderingsmetode	Kompetencer jf logbog.net	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
Arbejdsfunktioner - kompetencekort – EPA ér	TEAM tilknytning														
	Øvre	Akut Team				Nedre team				Øvre					
VARETAGE EN KIRURGISK VAGT EPA 1															
Appendicitis															
Diagnose		novice									mestre		MiniCex	1,7	
Op indikation		novice			godt på vej							mestre	MiniCex	1,7	
Operation			novice				godt på vej					mestre	10 lap appendektomier, Reznik 10 diagnostiske lap, Reznik	3,4,5,6	
Cholecystit															
Diagnose		novice			godt på vej							mestre	MiniCex	1,7	
Op indikation		novice			godt på vej							mestre	MiniCex	1,7	
Operation				novice			godt på vej					mestre	Se under elektiv galde	3,4,5,6	
Perianale abscesser															
Diagnose og operationsindikation		novice			godt på vej						mestre		MiniCex	1,7	
Operation		novice			godt på vej						mestre		Reznik	3,4,5,6	
Perforeret hulorgan															
Laparoskopisk grisekursus i MTK regi - 1 dag															
Diagnose og initial behandling		novice			godt på vej						mestre		MiniCex	2,8	
Op indikation		novice			godt på vej						mestre		MiniCex	2,8	

GI blødning														
Diagnose og initial behandling		novice			godt på vej						mestre		MiniCex	2,8
Op indikation - og kende egen begrænsning		novice			godt på vej						mestre		MiniCex og 360 feedback	2,8
Akutte endoskopier - I-læge deltager - evt. delementer af indgreb			novice			godt på vej					mestre		DOPF	2,8
Ileus														
Diagnose og initial behandling			novice			godt på vej					mestre		MiniCex	2,8
Op indikation - og kende egen begrænsning			novice				godt på vej					mestre	MiniCex og 360 feedback	2,8
VARETAGE KIRURGISK STUEGANG EPA 2							x						360 feedback	
Appendektomeret pt		novice			godt på vej						mestre		MiniCex minimum x 3	9,11
Cholecystektomeret pt		novice			godt på vej						mestre		MiniCex minimum x 3	10,11
Pt m GI blødning		novice			godt på vej						mestre		MiniCex minimum x 3	13,14,15,16,17,18,19
Andre pt grupper		novice				godt på vej						mestre		13,14,15,16,17,18,19
ENDOSKOPI EPA 3														
MIUC endoskopisk kursus	X												Bestået test på simulator	Gastroskopi kørekort
Gastroskopi		Novice			godt på vej							mestre	20 gastroskopier, DOPF	20,21,22,23,24,25,26,27,28
Sigmoideoskopi						novice		godt på vej				mestre	20 sigmoideoskopier, DOPF	20,21,22,23,24,25,26,27,28
ELEKTIVE OPERATIONER EPA 4 inkl. amb EPA 5							x						360 feedback	
Hernier														
Ambulatorie, fokuseret ophold Horsens 2x1 uge						x	godt på vej	x				mestre	MiniCex minimum x 3	38,39,40,41,42,43,44
Operation, fokuseret ophold Horsens 2x1 uge						x	godt på vej	x				mestre	10 hernieoperationer, Reznik	29,30,31,32,33,34,35,36,37

Galder														
Galdeambulatorium		novice	godt på vej		mestre								MiniCex minimum x 3	38,39,40,41,42,43,44
MIUC laparoskopikursus x 2 (2 + 3 dage)	X			x										
operation		novice	godt på vej		mestre								10 lap cholecystektomier, Reznik	29,30,31,32,33,34,35,36,37
MV ambulatorium, nedre team						novice		godt på vej	mestre				MiniCex minimum x 3	38,39,40,41,42,43,44
UDVISE INTERESSE FOR UDVIKLING AF DET KIRURGISKE SPECIALE, EPA 6														
Vejlederkursus							x							45
Undervisning i afdelingen							x			x			Præsentation af enten skriftligt eller mundtligt materiale	45

1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

Nedenfor er kort skitseret, hvilke konferencer uddannelseslægen forventes at deltage i, hvad uddannelseslægens rolle på konferencen er – og hvad uddannelseslægen kan forvente at lære af deltagelse i konferencen.

	Indhold	Hypighed	Deltagere	Læring
Fælles morgenkonference	Rapport fra vagtholdet Specielle/interessante cases Fordeling af arbejdsopgaver	Alle hverdage 0745-0800	Alle læger	Patientforløb og organisation Overlevering af patientansvar Rapportering af patientforløb
Røntgen konference	Gennemgang af billeder på akutte og udvalgte elektive patienter. Diskussion af mulige behandlingstiltag	Alle hverdage 0800-0815 (onsdag 0900-0915)	Alle læger	Modtage og initiere behandling på den akutte pt/følge op på patienterne
Onsdagsundervisning	Undervisning i udvalgte emner indenfor specialet	Hver onsdag 0800-0900	Alle læger	Akademisk rolle
Torsdagsundervisning	Undervisning for YL af YL med udvalgte relevante emner, som YL ønsker gennemgået	Hver torsdag 0800-0830	Alle YL samt speciallæge fellows	Akademisk rolle Kommunikator Professionel
Forstuegang	Gennemgang af alle indlagte patienter med mulighed for sparring med speciallæge	Hverdag 0815-0830 (onsdag 0915-0930)	Alle læger tilknyttet afsnittet	Varetage stuegangsfunktionen

1.4.1 Undervisning

Der er hver onsdag 0800-0900 planlagt undervisning for alle afdelingens læger. Det er dels audits, hvor du sammen med teamet fremlægger den sidste måneds arbejde og problemstillinger, dels mere formaliseret undervisning.

Hver torsdag morgen fra 0800-0830 er der undervisning i de kirurgiske sygdomme varetaget af afdelingens uddannelseslæger. Du skal regne med at fremlægge 1-2 emner for de andre undervejs. Der vil deltage en af afdelingens fellows (fellows er kirurgiske speciallæger, som er i gang med en subspecial uddannelse enten indenfor kolorektal kirurgien eller akut kirurgien) eller øvrige afdelingslæger i torsdagsundervisningen for det tilfælde, at der er spørgsmål, der skal besvares af en senior kollega. Fellows er kirurgiske speciallæger, som er i gang med en subspecial uddannelse enten indenfor kolorektal kirurgien eller akut kirurgien. Du skal varetage bedside undervisning af afdelingens medicinstuderende.

Afdelingen arrangerer også undervisning i diverse kirurgiske procedurer fx simulatortræning, og 1 x årligt arrangerer afdelingen selv kirurgisk laparoskopisk grisekursus, hvor du vil komme til at deltage.

Undervisning i litteratursøgning og kildekritik formidles gennem journalclub, som foregår ca. hver anden mdr. for alle afdelingens læger og ledes af en uddannelseslæge. Der er direkte supervision fra en videnskabeligt erfaren speciallæge/overlæge eller professor. Her vil du blive udfordret på din indsigt i og forståelse af videnskabelige artikler/arbejder, samt tolkning og erkendelse af opsporing af fejlkilder i artikler og deres konklusioner. Journalclub foregår i et afslappet om end konfronterende miljø, hvor der lægges vægt på, at alle kommer til orde og på skift får opgaven som "første kritiker".

1.4.2 Kursusdeltagelse

Under ansættelsen forventes uddannelseslægen at deltage i det obligatoriske generelle kursus Vejledning (se herunder).

Kurstitel	Placering	Varighed	Tilmelding
Vejledning	2 halvår	2 + 1 dag (eksternat)	Egen tilmelding, læs mere her: http://www.videreuddannelsen-nord.dk/introduktionsuddannelse/obligatoriske-kurser-introduktionsuddannelsen/

Afdelingen giver tjenestefrihed med løn, men det påhviler uddannelseslægen at give afdelingen besked (ledende overlæge) om kursets placering tidligst muligt. Uddannelseslægen skal selv tilmelde sig kurset. Vær opmærksom på, at der kan være lang venteliste, hvorfor tilmelding bør ske hurtigst muligt.

I regionen er der etableret en kirurgisk færdighedstræningsorganisation www.miuc.dk. For introduktionsuddannelsen er der tilbud om kurser i laparoskopi (I+II), endoskopi (i) og åben kirurgi.

Afdelingen reserverer en plads på kurserne laparoskopi og endoskopi, men du skal selv sikre tilmelding på www.miuc.dk.

Der er mulighed for i mindre omfang at deltage i øvrige kurser. Deltagelse i øvrige relevante kurser og konferencer/kongresser kan søges med tjenestefrihed, og deltagelse bevilges af ledende overlæge. De nærmere vilkår aftales individuelt.

1.5 Fokuserede ophold

Oplæring i herniekirurgi foregår i Horsens, da afdelingen ikke varetager disse operationer rutinemæssigt. Introduktionslæger har fokuserede ophold i Horsens, hvor man deltager både i ambulatoriet, hvor man

diagnostiserer og stiller operationsindikation og på operationsgangen, hvor man under supervision af senior kollega laver herniotomier. Det fokuserede ophold er 2 x 1 uges varighed og kompetencevurderes v. mini-Cex (ambulatoriet) og REZNIK (operationer). Der henvises til kompetenceskemaet for beskrivelse af, hvilke kompetencer der skal opnås under dette ophold.

1.6 Forskning og udvikling

Afdelingen er særdeles forskningsaktiv. Der er 2 professorer i nedre sektion og 1 professor i øvre sektion. Der vil være rig mulighed for at involvere sig i forsknings- og/eller kvalitetssikringsopgaver med støtte fra vejleder og professorer. Afdelingen har flere ph.d.- studerende og er ofte repræsenteret med indlæg og posters ved diverse kongresser såvel nationalt som internationalt.

1.7 Anbefalet litteratur

En del af uddannelseslægers kompetence opnås ved selvstudier. Der er på afdelingen kirurgisk atlas i bogform, hvor man kan forberede sig til operationer. Ellers anbefales det at orientere sig på afdelingens hjemmeside med instrukser og retningslinjer: <http://www.auh.dk/om-auh/afdelinger/maveogtarmkirurgi/til-fagfolk/afdelingsinstruks/>

2. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Uddannelseslægers evalueringer af afdelingen ses på www.evaluer.dk – ligesom seneste inspektorrapport kan findes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside ([Link](#)).

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse (DRRLV) skal sikre høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse (Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse¹). Derfor følger DRRLV løbende uddannelseslægenes evalueringer af uddannelsesstederne, ligesom inspektorrapporter altid dagsordensættes på møder i DRRLV.

Kvaliteten i den lægelige videreuddannelse følges endvidere af de postgraduate kliniske lektorer og i de specialespecifikke uddannelsesudvalg (se nedenfor), og på de enkelte hospitaler, samt på den enkelte afdeling.

Alle uddannelseslæger skal ved afslutning af hvert uddannelsesforløb evaluere sit ophold, både hvad angår uddannelsesprogram, herunder uddannelsesplan samt uddannelsesstedets uddannelsesmiljø og dets læringsrammer. Evalueringen foregår via www.evaluer.dk, som uddannelseslægen kan tilgå fra den elektroniske logbog.

Uddannelseslægenes evalueringer af uddannelsesstederne offentliggøres på www.evaluer.dk. Den enkelte læges evaluering er anonym og dermed ikke offentligt tilgængelig. Derimod offentliggøres et gennemsnit for alle evalueringer på den uddannelsesgivende afdeling. Uddannelsesansvarlige overlæger har adgang til at se enkeltevalueringer og prosatekst om uddannelsesstedet. For afdelingen er denne prosatekst oftest den mest givende og udviklende del af evalueringerne, mens pointeevalueringerne mere tjener til sammenligning på tværs af afdelinger, specialer og hospitaler. Afdelingerne vil løbende anvende disse evalueringer i arbejdet på at forbedre den lægelige videreuddannelse.

2.1 Inspektorrapporter

Sundhedsstyrelsen² er ansvarlig for inspektorordningen og udsender inspektorer til alle uddannelsesgivende afdelinger med jævne mellemrum, samt udsender rapporter fra inspektorernes besøg. Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse (kap. 2, § 7), at DRRLV løbende skal vurdere den enkelte afdelings egnethed som uddannelsessted på baggrund af inspektorrapporterne. Ordningen er et væsentligt element i kvalitetsopfølgningen af den lægelige videreuddannelse på de enkelte hospitaler og afdelinger. Inspektorrapporterne fremlægges løbende på møder i DRRLV, som via den Postgraduate Kliniske Lektor (PKL) i de enkelte specialer følger op på inspektorrapporternes konklusioner og anbefalinger i samarbejde med hospitalsledelsen / Klinikindehaveren, ledelsen på afdelingen og UAO, samt for hospitalerne de uddannelseskoordinerende overlæger.

2.2 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg

Uddannelsesudvalgene for de enkelte specialer har til formål at drøfte spørgsmål om specialets videreuddannelse på samtlige uddannelsessteder i Videreuddannelsesregionen, herunder at bidrage til sikring af en ensartet høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse på alle uddannelsessteder for specialet. Uddannelsesudvalgene bør derfor løbende drøfte de enkelte afdelingers evalueringer og inspektorrapporter og følge op på disse via PKL i specialet, som også informerer DRRLV. I langt de fleste specialespecifikke uddannelsesudvalg er yngre læger repræsenteret ved afdelingernes uddannelseskoordinerende yngre læge

---

1 www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=11069

2 <https://www.sst.dk/da/uddannelse/læger-og-tandlaegers-videreuddannelse-inspektorordning>

3. Nyttige kontakter

Uddannelsesansvarlige overlæger

Der henvises til hjemmesiden for det enkelte ansættelsessted: <http://www.auh.dk/om-auh/afdelinger/maveogtarmkirurgi/>

Postgraduat klinisk lektor for denne uddannelse

Oversigt findes på hjemmesiden for Center for Sundhedsvidenskabelige Uddannelser

Specialeselskabets hjemmeside

<https://www.danskkirurgiskselskab.dk/>

Yngre danske kirurger www.yngredanskekirurger.dk

Sundhedsstyrelsen

www.sst.dk - *Den lægelige videreuddannelse*

Regionale sekretariater for lægelig videreuddannelse

Videreuddannelsesregion Nord: www.videreuddannelsen-nord.dk

Videreuddannelsesregion Syd: www.videreuddannelsen-syd.dk

Videreuddannelsesregion Øst: www.laegeuddannelsen.dk

Andre

Lægeforeningens karriererådgivning *Karrierecoaching*

Karriereværket https://www.laeger.dk/sites/default/files/karrierevaerket_1.pdf

4. Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse

Navn og forkortelse	Ansvar	Opgaver
Lægefaglig direktør	Har det overordnede ansvarlig for den lægelige videreuddannelse på hospitalet	
UKO - Uddannelseskoordinerende overlæge	Har ansvar for den lægelige videreuddannelse på hospitalet	På alle hospitaler i Videreuddannelsesregion Nord er det i praksis den/de uddannelseskoordinerende overlæger, som varetager udvikling og drift af den lægelige videreuddannelse i samarbejde med den lægefaglige direktør, center- og afdelingsledelserne og de uddannelsesansvarlige overlæger (UAO) og uddannelseskoordinerende yngre læger (UKYL).
Afdelingsledelse	Er ansvarlig for den lægelige videreuddannelse i afdelingen	Afdelingsledelserne sikrer i samarbejde med UAO rammerne for den lægelige videreuddannelse på afdelingen.
UAO – uddannelsesansvarlig overlæge	Er leder af den lægelige videreuddannelse i afdelingen	<p>UAO sikrer i samarbejde med afdelingsledelsen og afdelingens UKYL rammerne for gennemførelse og evaluering af de uddannelsesforløb, som afdelingen tilbyder.</p> <p>UAO skitserer en overordnet plan for hvilke arbejdsfunktioner uddannelseslægen skal varetage for at opnå de kompetencer, som er planlagt opnået i uddannelsesforløbet på den pågældende afdeling og hvordan uddannelseslægen skal rotere mellem afdelingens afsnit eller teams. Denne plan er en del af uddannelsesprogrammet. I dagligdagen er det ofte skemalægger, der lægger arbejdsplanen.</p> <p>UAO skal sikre, at der tilbydes den fornødne oplæring og supervision samt kompetencevurdering i afdelingen. UAO udpeger de speciallæger og uddannelseslæger, som skal fungere som hovedvejledere. Som overordnet ansvarlig for den lægelige videreuddannelse i afdelingen skal UAO holdes orienteret om alle uddannelsesforløb, ligesom UAO skal godkende alle individuelle uddannelsesplaner. UAO beslutter, hvem der kan kompetencevurdere hvilke kompetencer (uddelegerer). UAO har ansvar for at alle aftaler dokumenteres skriftligt,</p>

		herunder at der udarbejdes referater fra samtalerne.
Hovedvejleder	Har ansvar for at den enkelte uddannelseslæge får den tilstrækkelige og nødvendige vejledning i uddannelsesforløbet	Hovedvejleder er ansvarlig for den enkelte uddannelseslæges forløb – herunder at afholde vejledersamtaler og sikre, at der udarbejdes individuelle uddannelsesplaner i samarbejde med uddannelseslægen. Hovedvejleder skal sikre at uddannelseslægen får karrierevejledning. Den individuelle uddannelsesplan beskriver hvad den enkelte uddannelseslæge skal fokusere på i den periode planen er lavet for.
Klinisk vejleder	Alle læger i afdelingen	Alle læger kan fungere som kliniske vejledere i den daglige oplæring og supervision. Kliniske vejledere, der er et uddannelsesstrin højere end uddannelseslægen kan efter delegation fra UAO vurdere gennemføre kompetencevurdering.
UKYL – uddannelseskoordinerende yngre læge		UKYL'en samarbejder tæt med den uddannelsesansvarlige overlæge om at sikre og udvikle uddannelsen på afdelingen.
PKL – postgraduat klinisk lektor	Fagligt ansvar for at uddannelsen lever op til målbeskrivelsens krav indenfor videreuddannelsesregionen	Der er ansat postgraduate kliniske lektorer (PKL) i alle specialer, for Klinisk Basisuddannelse og uddannelsen i akutafdelinger, samt enkelte tværgående PKL'er. PKL'ernes opgaver er at sikre kvaliteten af uddannelsen i pågældende speciale/ område, samt at sikre den pædagogiske udvikling i videreuddannelsen. PKL har således formidlende og rådgivende funktion. Det er samtidig PKL'erne, der sammen med de uddannelsesansvarlige overlæger i videreuddannelsesregionen sammensætter uddannelsesforløb og PKL er ansvarlig for at der findes opdaterede uddannelsesprogrammer. PKL rådgiver i sager, hvor der søges merit. Endelig vil PKL i et vist omfang blive inddraget i uhensigtsmæssige uddannelsesforløb, ligesom PKL inddrages når kvaliteten af videreuddannelsen i en afdeling ikke lever op til kravene (f eks efter et inspektorbesøg – se afsnittet "Evaluering af den lægelige videreuddannelse").

4.1 Generelt om uddannelsesvejledning/samtaler

Alle uddannelsessøgende læger tildeles en hovedvejleder / tutorlæge. Uddannelseslægen og hovedvejleder / tutorlægen er ansvarlige for at gennemføre introduktionssamtale, en eller flere justeringsamtaler samt en afsluttende samtale. Samtalerne indeholder, udover planlægning af kompetenceudvikling, også karrierevejledning. I forbindelse med disse vejledersamtaler udarbejder uddannelseslægen en skriftlig individuel uddannelsesplan, som skal godkendes af hovedvejleder / tutorlægen/ UAO, samt uddannelseslægen. Da uddannelsesprogrammet beskriver idealforløbet for uddannelsen, er formålet med den individuelle uddannelsesplan at beskrive afvigelser fra standardforløbet.

Det er uddannelseslægens ansvar sammen med hovedvejleder / tutorlæge at planlægge, gennemføre og dokumentere disse samtaler. Til brug ved samtalerne er udviklet en app "Vejledning", hvor der er samlet centrale dokumenter og vejledninger til brug under din uddannelse.

4.2 Generelt om godkendelse af kompetencer

Godkendelse af kompetencer og kurser samt tidsmæssig attestations, foregår elektronisk i www.logbog.net. Logbogen findes også som app, hvorfra uddannelseslægen kan klarmelde kompetencer og skrive noter mm.

4.3 Hvis uddannelsesforløbet ikke lever op til uddannelsesprogrammet

Såfremt en uddannelseslæge ikke finder at uddannelsen lever op til det uddannelsesprogram, som er udarbejdet for det pågældende uddannelsesforløb, er det i første omgang hovedvejlederen, som skal kontaktes. Løses problemet ikke ad denne vej kontaktes UAO og afdelingsledelsen. Kan man ikke få sin sag behandlet indenfor afdelingens rammer kan uddannelseslægen – efter at have orienteret afdelingsledelsen - henvende sig til hospitalets uddannelseskoordinerende overlæge eller specialets / områdets PKL.

Under ansættelse i praksis drøftes problemet i første omgang med tutorlægen, hvorefter det kan drøftes med specialets PKL, hvis der ikke kan findes en løsning i den pågældende praksis.

Det vil ligeledes være naturligt at rette henvendelse til Videreuddannelsessekretariatet, såfremt man har problemer i forhold til uddannelsen på afdelingen.